

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW ENERGII,
KLIMATU I AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH
(NR 25)**
z dnia 26 czerwca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 25)

26 czerwca 2024 r.

Komisja do Spraw Energii Klimatu i Aktywów Państwowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Suskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw transformacji energetycznej, odnawialnych źródeł energii i energetyki jądrowej;
- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. (druk nr 425) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 464) w zakresie:
 - 1) części budżetowej 47 – Energia:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) dochody i wydatki budżetów środków europejskich,
 - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - d) dotacje podmiotowe i celowe,
 - e) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,
 - f) państwowe fundusze celowe: Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny,
 - g) wykonanie dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w roku 2023 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa;
 - 2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 24 i 60;
 - 3) części budżetowej 51 – Klimat:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) dochody i wydatki budżetów środków europejskich,
 - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - d) dotacje celowe,
 - e) wykonanie dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w roku 2023 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa,

f) państwowa osoba prawna – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

4) części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) dotacje podmiotowe i celowe;

5) części budżetowej 55 – Aktywa państwowe:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) wykonanie dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w roku 2023 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa;

6) części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

7) części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

8) części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki:

a) dochody i wydatki,

b) dochody i wydatki budżetów środków europejskich,

c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,

e) wykonanie dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w roku 2023 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa;

9) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

10) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6;

11) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu – 100 Górnictwo i kopalnictwo: dochody i wydatki;

12) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;

13) państwowego funduszu celowego – Funduszu Inwestycji Kapitałowych;
– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Bolesta** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Robert Kropiwnicki** sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych wraz ze współpracownikami, **Edyta Szostak** dyrektor generalny Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Szwemberg** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Emilia Zamojska** dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Przemysłu, **Tomasz Gaweł** p.o. dyrektor Departamentu Środowiska oraz **Michał Wilkiewicz** p.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Rafał Gawin** prezes Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Monika Krzywda** dyrektor generalny Państwowej Agencji Atomistyki wraz ze współpracownikami, **Piotr Litwa** prezes Wyższego Urzędu Górniczego wraz ze współpracownikami, **Joanna Piekutowska** główny inspektor ochrony środowiska wraz ze współpracownikami, **Dorota Zawadzka-Stępiak** prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami oraz **Marek Miller** wiceprezes Prokuratury Generalnej RP wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Cezary Gradowski** i **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Szanowni państwo, dzień dobry, witam serdecznie wszystkich. Ponieważ mamy bardzo długą listę gości, to będę ją teraz odczytywał, chociaż jeszcze ciągle stoi kolejka chętnych do wpisania się na listę obecności. Żeby jednak nikt z gości nie pominął spraw, którymi jest zainteresowany, to wykorzystam ten czas wpisywania się na listę do przywitania naszych gości. Mam aż 3 strony listy zaproszonych gości, więc proszę mi wybaczyć, że może będę musiał w trakcie przywitania przebieć szklaneczkę wody, bo jest dość duszno, lista długa, a nazwiska skomplikowane, nie wszystkie znam. Tylko szklaneczka wody, nic więcej. Żadnego pogłosu nie będzie, mikrofony u nas są sprawdzone, nie ma tutaj... Johnnie Walker nie obsługuje naszych mikrofonów, tak że spokojnie.

Szanowni państwo, dość jednak tych żarcików, przed nami poważna sprawa. Z tego co wiem, mamy kworum, więc możemy przystąpić do rozpatrzenia dzisiejszego porządku obrad.

Witam pana ministra Roberta Kropiwnickiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych, witam panią prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska Dorotę Zawadzką-Stępiak oraz pana ministra Krzysztofa Bolestę, sekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Witam prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pana Rafała Gawina, witam pana Piotra Litwę, prezesa Wyższego Urzędu Górniczego; pana Marka Millera, wiceprezesa Prokuratury Generalnej RP; panią Małgorzatę Szafoni, zastępcę prezesa zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; panią Edytę Szostak, dyrektor generalną Kancelarii Prezesa Rady Ministrów; panią Katarzynę Monikę Krzywdę, dyrektor generalną Państwowej Agencji Atomistyki; panią Joannę Piekutowską, głównego inspektora ochrony środowiska; panią Emilię Zamojską, dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Przemysłu; panią Aleksandrę Szwemberg, dyrektor Departamentu

Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów; pana Michała Wilkowicza, p.o. wicedyrektora Departamentu Gospodarki Skarbu Państwa i Prywatyzacji w Najwyższej Izbie Kontroli; pana Tomasza Gawła, p.o. dyrektora Departamentu Środowiska w NIK oraz panią Agnieszkę Kołakowską, p.o. wicedyrektora Departamentu Środowiska w Najwyższej Izbie Kontroli. Dzisiaj są z nami także: pani Elżbieta Rolbiecka, główna księgowa Urzędu Regulacji Energetyki, pani Mirosława Kołoczek, główna księgowa, Departament Budżetu i Finansów Ministerstwo Aktywów Państwowych; pani Aleksandra Świdorska, dyrektor Departamentu Elektroenergetyki i Gazu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; pani Iwona Pachnik, zastępca dyrektora Biura Budżetowego w KPRM; pan Krzysztof Piekarz, zastępca dyrektora Departamentu Finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; pan Ernest Chołuj, dyrektor Departamentu Administracyjno-Finansowego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska; pan Maciej Białek, zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; pani Joanna Urbaniak, dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; pani Magdalena Kostrzewa, zastępca dyrektora Biura Finansowego w MKiŚ; pan Szymon Byliński, dyrektor Departamentu Elektromobilności i Gospodarki Wodorowej w MKiŚ; pani Andżelika Kraśnicka-Gniewek, dyrektor Biura Budżetowo-Administracyjnego Prokuraturii Generalnej RP; pani Ewa Bałchanowska, dyrektor Biura Budżetowo-Finansowego, Kadr i Szkolenia Wyższego Urzędu Górniczego; pani Ewa Agnieszka Konca, dyrektor Departamentu Budżetowo-Finansowego w Państwowej Agencji Atomistyki; pani Bożena Karecka, wicedyrektor Biura Budżetowo-Administracyjnego, główna księgowa Prokuraturii Generalnej RP; pani Katarzyna Nałęcz, naczelnik wydziału w Departamencie Budżetu i Finansów Ministerstwo Aktywów Państwowych; pani Joanna Adam, naczelnik Wydziału Planowania i Nadzoru nad Jednostkami w BBF KPRM; pani Paulina Rydzewska, naczelnik Wydziału Analiz w Departamencie Instrumentów Rozwojowych w KPRM; pan Arkadiusz Mazurek, główny specjalista w Departamencie Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów; pan Arkadiusz Ramęda, naczelnik wydziału w Ministerstwie Finansów; pani Małgorzata Siedlecka-Mróż, naczelnik wydziału w Departamencie Budżetu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; pan Andrzej Chwas, naczelnik wydziału, Departament Energii Jądrowej w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; pani Łucja Dec, kierownik zespołu, Departament Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; pani Agnieszka Tomaszewska, radca w Departamencie Ochrony Powietrza i Negocjacji Klimatycznych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; pan Rafał Michalak, naczelnik wydziału, Departament Funduszy Europejskich MKiŚ; pani Magdalena Bury radca w Ministerstwie Finansów; pan Arkadiusz Kobus, naczelnik wydziału w Ministerstwie Finansów; pani Marzena Wakulska, referendarz w Ministerstwie Finansów; pani Maria Kowalska, doradca techniczny w Departamencie Środowiska NIK; pani Agata Trzeciak, główny specjalista w Departamencie Środowiska NIK; pani Agnieszka Szwarc, naczelnik Wydziału Budżetu i Finansów Prokuraturii Generalnej RP oraz pani Monika Irena Czarnowska, główny specjalista w Departamencie Budżetowo-Finansowym Państwowej Agencji Atomistyki. Witam także równie serdecznie wszystkich pozostałych państwa, nie wymienionych przeze mnie z nazwiska.

W tej chwili otwieram merytoryczną część posiedzenia, ponownie stwierdzam kworum i informuję, że porządek dzienny przewiduje: 1) rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., druk nr 425, wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli, druk nr 464, w zakresie właściwym dla Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych; 2) rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. – tutaj po uzgodnieniach w prezydium mamy gotową propozycję; 3) uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw transformacji energetycznej, odnawialnych źródeł energii i energetyki jądrowej – tutaj mamy wakat w związku z odejściem z naszej Komisji chyba dwojga posłów i ja bym proponował, na prośbę naszych kolegów posłów, żeby ten punkt – ponieważ on będzie punktem, który uda nam się, mam nadzieję, przeprowadzić bardzo szybko – żebyśmy zaczęli od uzupełnienia składu podkomisji, a później przejdziemy do rozpatrzenia wykonania budżetu państwa.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to zaczniemy od uzupełnienia składu podkomisji. Nie słyszę sprzeciwu.

Proszę o zgłaszanie kandydatur do podkomisji. Bardzo proszę, pan przewodniczący.

Posel Tomasz Piotr Nowak (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, z limitu przysługującego Koalicji Obywatelskiej zgłaszamy do składu podkomisji pana Krzysztofa Gadowskiego.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy mamy jeszcze inne zgłoszenia?

Posel Maciej Konieczny (Lewica):

Chciałbym zgłosić Adriana Zandberga do składu podkomisji dotyczącej energetyki jądrowej.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę bardzo. Czy zgłoszone osoby wyrażają zgodę? Tak?

Posel Adrian Zandberg (Lewica):

Owszem.

Posel Krzysztof Gadowski (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dobrze. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że możemy obie te kandydatury łącznie zaakceptować. Nie słyszę sprzeciwu...

Posel Krzysztof Gadowski (KO):

Może przegłosujemy.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dobrze, głosujemy. Kto jest za uzupełnieniem składu podkomisji o tych obu panów? Proszę o naciśnięcie wybranego guzika. Poczekamy chwilę, bo nie wszyscy się jeszcze zalogowali... Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy oddali głos? Chyba wszyscy, bardzo proszę o podanie wyników.

Za 18, przeciw 0, wstrzymała się 1 osoba. Stwierdzam, że uzupełniliśmy skład podkomisji. Gratuluję panom i życzę owocnej pracy.

Wracamy do pkt 1 – zaopiniowanie dla Komisji Finansów Sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli. Sprawozdanie w części budżetowej 47 – Energia będzie referował pan minister Krzysztof Bołesta.

Posel Krzysztof Gadowski (KO):

Mieliśmy dokonać zmiany i przesunąć na początek Wyższy Urząd Górniczy.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Zrobimy to jako punkt drugi.

Posel Krzysztof Gadowski (KO):

Tylko że pan minister będzie długo mówił.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Pan minister będzie mówił tyle, ile trzeba. Później zrobimy Wyższy Urząd Górniczy, przypomnij mi o tym proszę, bo jest już to taka tradycja, ponieważ państwo przyjeżdżają z daleka, żeby mogli o ludzkiej porze wrócić do domu.

Panie ministrze, proszę o zreferowanie części 47.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Krzysztof Bołesta:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, postaram się w skrócie wyciągnąć esencję z wykonania budżetu, żeby też dać czas na inne punkty. Zacznę od części 47 – Energia. W tej części wykonanie budżetu obejmowało finansowanie zadań realizowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny, ale też 3 instytucje wdrażające POiŚ, czyli Program Operacyjny Infra-

struktura i Środowisko, i to są: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy.

Dochody za 2023 r. zrealizowano w wysokości 5000 tys. zł. Głównie dotyczyły one odsetek zrealizowanych na środkach wypłaconych w ramach POiŚ.

Jeżeli chodzi o wydatki, to one były dalece wyższe, wyniosły 4 335 000 tys. zł i to były wydatki z dwóch źródeł: z budżetu środków europejskich – 2 766 000 tys. zł i z budżetu państwa – 1 569 000 tys. zł. Jeżeli chodzi o te wydatki z budżetu państwa, bo budżet środków europejskich to jest realizacja projektów energetycznych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w całości, natomiast budżet państwa – tu chciałem tylko wspomnieć najbardziej intensywną pozycję w budżecie, czyli finansowanie zadań objętych decyzją Prezesa Rady Ministrów w zakresie zakupu i sprowadzania do Polski zakupionego węgla kamiennego. Cały budżet państwa w tej pozycji, tak jak powiedziałem, 1 569 000 tys. zł, w tym na zakup węgla 1 400 000 tys. zł, czyli to jest zdecydowanie najwyższa pozycja w tej części.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, to w 2023 r. w tej części budżetu wypłacono łącznie na wynagrodzenia 31 000 tys. zł, z tego 7000 tys. zł dotyczyło wynagrodzeń osób zaangażowanych we wdrażanie projektów. Przeciętne zatrudnienie wyniosło 223 osoby.

Jeżeli chodzi o dotacje, to mieliśmy 4 dotacje w zeszłym roku: 1 podmiotowa i 3 celowe. Podmiotowa w kwocie 13 000 tys. zł dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku z przeznaczeniem na wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem zakładu. 3 celowe dotacje, o których wspomniałem, z przeznaczeniem... Powiem tylko o największej, żeby nie marnować czasu, bo pozostałe są dosyć mało znaczące. Ta największa, dla Narodowego Centrum Badań Jądrowych, w kwocie 25 000 tys. zł została przeznaczona na realizację Programu Wieloletniego Maria.

W zeszłym roku były finansowane 2 programy wieloletnie. Jeden to Program Polskiej Energetyki Jądrowej – ze środków budżetu państwa łącznie wydatkowano 48 000 tys. zł, a drugi to Programów Modernizacji Badawczego Reaktora Jądrowego Maria, i to jest pozycja na kwotę 25 000 tys. zł.

Państwowy fundusz celowy, o którym wspomniałem, czyli Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny – przychody funduszu w 2023 r. zrealizowano w wysokości 17 441 000 tys. zł, koszty funduszu w 2023 r. wyniosły 16 954 000 tys. zł.

Na koniec rezerwy celowe w tej części. Poz. 24, ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej, tutaj wydatkowano kwotę 2155 tys. zł i to finansowanie odbyło się poza częścią budżetu – Energia. Druga rezerwa celowa – środki na przedsięwzięcia niskoemisyjne, to jest rezerwa celowa, której nie dało się wykorzystać praktycznie wcale. 173 000 tys. zł zostało w budżecie, tylko 365 tys. zł zostało wydatkowanych. I to jest tyle, jeżeli chodzi o część 47 – Energia.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

A część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 24 i 60? Od razu, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

To lecimy od razu. Część budżetowa 51 – Klimat. Tutaj mamy dwie jednostki budżetowe, czyli Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, i dwie instytucje zaangażowane we wdrażanie POiŚ oraz Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, czyli Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych.

W tej części dochody budżetowe zrealizowano w wysokości 18 897 000 tys. zł i zdecydowanie dominującą pozycją są przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w wysokości 18 289 000 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki, to były dalece mniejsze, wyniosły 2 179 000 tys. zł, z czego środki europejskie 1 668 000 tys. zł, i tutaj, tak jak w części Energia, były one przeznaczone na finansowanie projektów i programów z zakresu...Przepraszam, tu jest inaczej. Tu nie ma POiŚ, tylko jest finansowanie projektów i programów, dla których minister pełni rolę instytucji pośredniczącej lub operatora programu, oraz projektów,

których beneficjentem był GIOŚ. Z budżetu państwa wydatkowano 511 000 tys. zł, z czego największa pozycja to jest finansowanie działalności Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz terenowych oddziałów Centralnego Laboratorium Badawczego i regionalnych wydziałów Monitoringu Środowiska – łączna kwota 312 000 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, to w tej części wypłacone zostały one w łącznej wysokości 186 000 tys. zł, z czego 10 000 tys. zł dotyczyło wynagrodzeń osób zaangażowanych we wdrażanie i realizacji projektów. Przeciętne zatrudnienie wyniosło 1627 osób. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

A w tych rezerwach w zakresie poz. 24 i 60?

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Tak jak powiedziałem – dwie rezerwy celowe, z czego jedna... Mam powtórzyć? Bo już o tym mówiłem.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dobrze. Jeżeli już pan minister wyczerpał temat, to w takim razie prosimy o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli do tych części budżetowych. Poprosimy razem do części budżetowych 47, 83 i 51, bo pan minister razem je zreferował. Bardzo proszę.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Michał Wilkowicz:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, pozwolę sobie w imieniu Departamentu Gospodarki przedstawić ocenę kontroli w części 47 – Energia, a potem oddam głos kolegom z Departamentu Środowiska.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Jeśli chodzi o część 47 – Energia, to Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu oraz realizację planu finansowego Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny w 2023 r. przez Ministra Klimatu i Środowiska. Wydatki z budżetu państwa i z budżetu środków europejskich dokonywane były w sposób legalny, celowy i gospodarny. Pod względem prawidłowości udzielania i rozliczania dotacji oraz ponoszenia wydatków bieżących i majątkowych jednostek budżetowych w 2023 r. zbadano 93% wydatków i nie stwierdzono nieprawidłowości. Łączne sprawozdania budżetowe za 2023 r., a także sprawozdanie za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych dysponent tej części budżetu sporządził na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach jednostkowych i tutaj także nie stwierdzono nieprawidłowości. Wszystkie dane wynikały z ewidencji księgowej, a przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Jeśli chodzi o plan przychodów Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny na 2023 r., to został on wykonany w 103%, i tutaj także Najwyższa Izba Kontroli nie miała uwag ani nie formułowała nieprawidłowości. Natomiast stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotyczyła finansowania wynagrodzeń pracowników, nagród dodatków zadaniowych, ze środków finansowych części budżetowych, do których pracownicy nie byli przypisani. To jest taka specyfika ministerstw, w których jest kilka części budżetowych, i tutaj pewne nieprawidłowości zostały stwierdzone ze względu na złe, pod względem formalnym, klasyfikowanie środków na nagrody i dodatki. To wszystko, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo i w takim razie proszę o przedstawienie referatu przez pana posła Rafała Komarewicza. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Rafał Komarewicz (Polska2050-TD):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, dziękuję za przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2023 w części budżetowej 47 – Energia. Jak wiemy od lat,

to jest szczególnie wrażliwy element polskiego budżetu. Zdajemy sobie sprawę, że duża część kosztów generowanych przez energię jest transferowana tylko do kategorii dotacji celowych. Oczywiście budżet został wykonany w 99%, wydatki budżetowe były proponowane na kwotę 150 000 tys. zł, z czego 20% kwoty zostało przeniesionych na realizację projektów z udziałem Unii Europejskiej. Tak jak powiedziałem, budżet został zrealizowany w 99%. Część kwoty została przeniesiona do części dotacji i subwencji, co jest, można powiedzieć, zrozumiałe, biorąc pod uwagę politykę energetyczną w 2023 r. Ja ze swojej strony bardzo dziękuję pani minister Hennig-Klosce i wszystkim pracownikom Departamentu Budżetu Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz wszystkim, którzy mieli udział w realizacji tego budżetu, za zrealizowanie budżetu. Jak słyszeliśmy, opinia Najwyższej Izby Kontroli też jest pozytywna w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę. W takim razie zapytam, czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania omówionych części budżetowych? Nie słyszę sprzeciwu, zatem stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała te części budżetowe.

Teraz prosiłbym jeszcze panią Dorotę Zawadzką-Stępniać o uzupełnienie części dotyczącej klimatu, którą już pan minister przedstawił, o informacje dotyczące Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Proszę bardzo.

**Prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Dorota Zawadzka-Stępniać:**

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, ja bardzo krótko. Przedstawiając realizację planu za zeszły rok, należy zacząć oczywiście od przychodów, które w 2023 r. zrealizowane zostały w wysokości 9 908 000 tys. zł, to jest o ponad 1 382 000 tys. zł – mniej niż zrealizowano w roku poprzedzającym i o 317 000 tys. zł więcej niż planowano. Czynniki, które zdecydowały o wyższych niż planowano przychodach, były przede wszystkim wyższe o ponad 190 000 tys. zł przychody odsetkowe i również zmiany sposobu wyceny papierów wartościowych skutkujące ujęciem w przychodach ponad 940 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o tę kwotę, którą podałam na wstępie, to na nią składają się głównie koszty realizacji zadań, czyli standardowe... strategiczne działania w zakresie finansowania ochrony środowiska, zrealizowane w kwocie ponad 8 761 000 tys. zł, ale również oczywiście koszty funkcjonowania funduszu w kwocie ponad 181 000 tys. zł. Łącznie w ramach środków własnych, środków krajowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, ale również w ramach środków, które są w dyspozycji Narodowego Funduszu, czyli środków europejskich, Narodowy Fundusz podpisał ponad 91 tys. umów, realizując przedsięwzięcia na kwotę blisko 21 500 000 tys. zł, przy kwocie udzielonego dofinansowania w wysokości ponad 15 800 000 tys. zł. Jeśli chodzi o pozycje obszarowe, czy też tematyczne, to największa część tych środków została przeznaczona na obszary: ochrona klimatu i ochrona atmosfery... również walka ze smogiem – jest to kwota ponad 6 000 000 tys. zł, czyli stanowiło to blisko 40% ogółu udzielonego dofinansowania. Kolejnym bardzo ważnym obszarem, który otrzymał największe dofinansowanie, był obszar ochrony powierzchni ziemi – 22% ogółu alokacji, ponad 3 500 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o programy, które cieszyły się największą popularnością, ale również których dotyczyły największych budżetów, to był to Programy „Mój prąd”, w ramach którego w zeszłym roku wpłynęło ponad 119 tys. wniosków na kwotę wnioskowanego dofinansowania ponad 1 000 000 tys. zł. Jeśli chodzi o „Czyste powietrze”, to do wojewódzkich funduszy, bo za pomocą właśnie tych instytucji wdrażany jest program „Czyste powietrze”, wpłynęło ponad 220 tys. wniosków na łączną kwotę ponad 11 000 000 tys. zł. W ramach tego programu zawarto ponad 180 tys. umów na kwotę blisko 8 500 000 tys. zł. Jeśli chodzi o skalę, pozostałe programy to „Moje ciepło”, ale również „Agroenergia”, „Usuwanie folii rolniczych”, również Program Regeneracji Środowiskowej Gleb oraz uruchomiony w 2020 r. program „Energia dla wsi” i w ramach tych programów wypłacono w roku poprzednim ponad 100 000 tys. zł.

Jeżeli chodzi o podsumowanie, to w zeszłym roku, w 2023 r., ze środków własnych, jak również ze środków europejskich wypłaconych przez BGK, a także obsługiwanych przez Narodowy Fundusz, beneficjentom wypłacono łącznie dofinansowania w kwocie ponad 14 000 000 tys. zł. Przychody odsetkowe z działalności pożyczkowej i lokacyjnej uzyskane w roku poprzednim w kwocie ponad 1 239 000 tys. zł pozwoliły na pokrycie całkowicie kosztów funkcjonowania biura Narodowego Funduszu. Na koniec zeszłego roku stan środków pieniężnych, uwzględniających również wycenę niezapadłych odsetek, wyniósł ponad 7 000 000 tys. zł i był niższy o 2 189 000 tys. zł, to jest o 23%, od stanu środków pieniężnych na koniec roku poprzedniego, czyli na koniec roku 2022, co jest skutkiem rosnących wydatków na finansowanie ochrony środowiska przy dość ograniczonych wpływach środków Narodowego Funduszu.

Jestem oczywiście do państwa dyspozycji, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. To znaczy, że jednak dbamy o środowisko. Kwoty robią rzeczywiście wrażenie, prawie 16 000 000 tys. zł dofinansowania to jednak dużo.

Jeżeli przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos, to bardzo proszę. Oczywiście to nie jest obowiązek. Jeżeli nie ma chętnych... Jest chęć zabrania głosu? Proszę bardzo.

P.o. dyrektor Departamentu Środowiska NIK Tomasz Gawel:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o część 51, zacznę od dochodów. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Jeżeli chodzi o wydatki, to ustalony na 2023 r. limit wydatków budżetu państwa w części 51 wykorzystano w 97% planu po zmianach. Szczegółowe badanie wykorzystania środków z rezerw celowych wykazało, że wydatki sfinansowane tymi środkami zostały poniesione na cele określone w decyzjach ministra finansów, a szczegółowe badanie jednej umowy dotacji celowej na 28 031 tys. zł, to jest prawie 33% zaplanowanych wydatków na dotacje celowe w części 51, wykazało, że dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Szczegółowe badanie wydatków ministerstwa, jako dysponenta trzeciego stopnia, wykazało, że dokonywane były one zgodnie z zawartymi umowami i na cele służące realizacji zadań ministerstwa. Wydatki na kampanię oraz przedsięwzięcia edukacyjne, informacyjne, promocyjne i reklamowe były zaplanowane i służyły realizacji celów statutowych jednostki.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, to w trakcie kontroli stwierdziliśmy, że w ministerstwie wypłacono składniki wynagrodzenia pracownikom przypisanym do innej części budżetu państwa, aniżeli część, w ramach której finansowane były zadania i nagrody. Nie zapewniono tym samym rzetelnych danych o liczbie etatów niezbędnych do realizacji zadań w ramach części 51 oraz o wynagrodzeniu wypłaconym z tej części. W związku z tym sprawozdania Rb-70 sporządzone zarówno przez ministerstwo, jako dysponenta trzeciego stopnia, jak i ministra, jako dysponenta części, nie przedstawiały rzetelnych danych o stanie zatrudnienia i wynagrodzeniu osób wykonujących pracę w ramach części 51, to jest danych niezbędnych do obliczenia przeciętnego wynagrodzenia w tej części w przeliczeniu na pełny etat. Tym samym sprawozdania Rb-70 były nierzetelne, tj. nieprawidłowe pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

Jeżeli chodzi o udzielanie zamówień publicznych, stwierdziliśmy nieprawidłowości w dwóch z trzech zamówień objętych szczegółowym badaniem, polegające na udzieleniu zamówienia na wsparcie eksperckie dyrektor generalnej w Ministerstwie Klimatu i Środowiska niezgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami ministerstwa, co skutkowało wydatkiem niecelowym i niegospodarnym w wysokości 61 tys. zł, z tego 38 tys. zł było w części 51. W tym wypadku nie została też zachowana zasada uczciwej konkurencji. Stwierdziliśmy również zamieszczenie ogłoszenia w wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych po upływie 18 dni od terminu określonego w art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jeżeli chodzi o środki europejskie, to ustalony na 2023 r. limit wydatków w budżecie środków europejskich wykorzystano w 94,5% planu po zmianach. Środki z rezerw celowych zwiększające limit wydatków w budżecie środków europejskich zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Szczegółowe badanie wydatków z budżetu środków europejskich wykazało, że wydatki w części 51 dokonywane były w sposób legalny, celowy, rzetelny i gospodarny.

Jeżeli chodzi o opinię Najwyższej Izby Kontroli o sprawozdaniach, to NIK opiniuje pozytywnie sporządzone przez ministra, dysponenta części 51, łączne roczne sprawozdania budżetowe i sprawozdanie w zakresie operacji finansowych, z wyłączeniem oczywiście sprawozdań Rb-70, które, jak wspomniałem, były nierzetelnie sporządzone.

Jeżeli chodzi o ustalenia w zakresie nadzoru ministra, stwierdziliśmy, że działania ministra mające zapewnić utworzenie stałego monitoringu zagrożeń śródlądowych wód powierzchniowych, opartego na nowoczesnych systemach monitorowania wód, wraz z systemem wczesnego ostrzegania były nierzetelne. Ocenę taką uzasadnia m.in. brak współpracy ministra z Ministerstwem Infrastruktury i z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, to jest z organami właściwymi w zakresie gospodarki wodnej, oraz nierzetelna realizacja zapisów § 2 ust. 1 i 2 porozumienia zawartego z ministrem rolnictwa i rozwoju wsi. Minister nie zapewnił skutecznego i prawidłowego nadzoru nad realizacją przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska działań związanych z udzieleniem dofinansowania wyżej wymienionego systemu, ponieważ dopuścił do zamieszczenia przez NFOŚ w umowie dofinansowania zapisu o bezpłatnym przekazaniu majątku przez Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza podmiotowi wyznaczonemu przez ministra, nie ustalając podstawy prawnej takiego działania.

Ponadto minister dopuścił do zainicjowania działań na potrzeby udzielenia dofinansowania utworzenia nowego systemu monitoringu zagrożeń śródlądowych wód powierzchniowych bez zapewnienia ustalenia minimalnych wymagań funkcjonalnych i technicznych dla nowo tworzonego systemu uzgodnionych z interesariuszami tego systemu, a także nie wyegzekwował, w ramach nadzoru nad NFOŚ, realizacji wymogu zainstalowania co najmniej 25 stacji do końca trzeciego kwartału 2023 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w tym zakresie sformułowaliśmy uwagę, mianowicie taką, że działania ministerstwa doprowadziły do zapewnienia i poniesienia w roku 2023 wydatków w wysokości 52 898 tys. zł ze środków publicznych na utworzenie stałego monitoringu zagrożeń śródlądowych wód powierzchniowych wraz z systemem wczesnego ostrzegania. Uzyskanie najlepszych efektów z poniesionych nakładów wymaga, zdaniem NIK, jednoznacznego określenia, w sposób wiążący dla interesariuszy tego systemu, spraw dotyczących m.in. katalogu zadań podmiotu odpowiedzialnego za przejęcie systemu od Instytutu Rybactwa Śródlądowego po zakończeniu obowiązywania umowy dofinansowywania i podstawy takiego działania, a także sposobu stałego finansowania systemu oraz zasad współdziałania interesariuszy. W celu zapewnienia stabilnego funkcjonowania i utrzymywania w sprawności wyżej wymienionego systemu w ocenie NIK niezbędne jest opracowanie projektów aktów prawnych, które, po ich wprowadzeniu do porządku prawnego, zapewnią, że nakłady finansowe poniesione na utworzenie tego systemu pozwolą osiągnąć podstawowy cel, to jest wczesne ostrzeganie interesariuszy systemu o rzeczywistych zagrożeniach dla śródlądowych wód powierzchniowych oraz sprawne reagowanie w takich sytuacjach.

Ustaliliśmy także, i opisaliśmy to w informacji, jaki był stan realizacji wypłat z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności i może teraz oddam głos kolejnemu, która powie o istotnym ustaleniu z tych naszych badań.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę.

P.o. wicedyrektor Departamentu Środowiska NIK Agnieszka Kołakowska:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, w ramach KPO 20 grudnia 2022 r. minister zawarł z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, jako ostatecznym odbiorcą wsparcia, umowę na przedsięwzięcie pod nazwą „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych

jednorodzinnych w ramach programu czyste powietrze”, tj. przedsięwzięcie realizowane w zakresie inwestycji „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznych w budynkach mieszkalnych” właśnie w ramach KPO. Narodowy Fundusz zwracał się z wnioskami o płatność na wypłatę zaliczek na finansowanie Programu „Czyste powietrze” i otrzymał, na podstawie tych wniosków złożonych do końca 2023 r., prawie 3 000 000 tys. zł, tj. 53% kwoty wnioskowanej do końca 2023 r. Natomiast na podstawie 3 wniosków płatności nie wpłynęły, w związku z tym, że wystąpiły problemy i oczekiwanie ministra co do wprowadzenia danych do systemu CST2021, co warunkowało właśnie wypłatę środków z tych... na podstawie 3 wniosków złożonych w 2023 r. W związku z problemami z wprowadzaniem tego systemu, z nieskutecznym, nieusystematyzowanym wsparciem Ministra Klimatu i Środowiska w celu rozwiązania problemu wprowadzania danych do tego systemu, Narodowy Fundusz nie otrzymał wszystkich wnioskowanych środków i do 3 kwietnia 2024 r. nie wszystkie środki zostały wypłacone. To z kolei skutkowało tym, że Narodowy Fundusz nie uregulował wszystkich płatności wynikających z pozytywnie rozpatrzonych wniosków o płatność w ramach programu „Czyste powietrze”.

Według stanu na 12 stycznia 2024 r. kwota zaległych wypłat wynikających z ponad 4 tys. rozpatrzonych pozytywnie wniosków wyniosła prawie 54 000 tys. zł. Tym samym w ocenie Najwyższej Izby Kontroli zmaterializowało się to ryzyko, na które NIK wskazywała po kontroli realizacji i zaangażowania programu „Czyste powietrze”. Myśmy wtedy wskazywali, że na program „Czyste powietrze” nie jest zbilansowane finansowanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. O wygłoszenie referatu proszę pana posła Macieja Koniecznego.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Jeżeli chodzi o realizację części budżetowej 51 – Klimat, to pomimo tych zastrzeżeń, o których była mowa, szczególnie dotyczących wynagrodzeń, ale także zamówień publicznych, Najwyższa Izba Kontroli w efekcie tej kontroli zdecydowała się pozytywnie zaopiniować całość, wystosowując jednocześnie szereg rekomendacji. Ja bym chciał pójść za tym głosem i apelować o zaakceptowanie tego sprawozdania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Te zastrzeżenia dotyczyły pewnych proceduralnych kwestii, a przy kilkudziesięciu miliardach złotych to w sumie jest niewielki odsetek, na które NIK zwróciła uwagę, ale zawsze trzeba to poprawić. Pan poseł, bardzo proszę.

Poseł Adam Dzierżyc (PSL-TD):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, prosiłbym o przekazanie jakiejś szerszej informacji dotyczącej tych nieplanowanych i niezamierzonych efektów badań kampanii społecznych. Czego one dotyczyły? To jest jakby jedna kwestia.

Prosiłbym też o wyjaśnienie, bo w załączniku kalkulacji oceny ogólnej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej mamy taki element, że stwierdzono nierzetelne działania w postaci wypłacenia zaliczki 140 000 tys. zł na zakupy 2 śmigłowców dla Policji, które nie wpisywały się w cele Programu Priorytetowego Ochrona i Przywracanie Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej. To taka ciekawostka. Prosiłbym o odpowiedź osobę, która takiej odpowiedzi będzie mogła udzielić. Od kiedy to Policja zajmuje się takimi zadaniami? Myślałem, że to są czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze, przeciwdziałanie zagrożeniom przestępstw, ale nie słyszałem, żeby ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo leżała w kompetencjach Policji i dlatego z niezmierną ciekawością oczekuję odpowiedzi w tej materii.

Jeszcze prosiłbym o jedną odpowiedź. Pani z Najwyższej Izby Kontroli przekazała, że nie były zbilansowane środki na wypłatę programu „Czyste powietrze”. Jak to się ma zatem do sytuacji, w której odsetki z tytułu oprocentowanych wolnych środków wynosiły 519 000 tys. zł? Czyli czy to tak wyglądało, że po jednej stronie były odsetki, a po drugiej stronie nie wypłacaliśmy beneficjentom środków finansowych z tytułu pozytywnie ocenionych projektów? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, jeszcze pan przewodniczący Nowak.

Poseł Tomasz Piotr Nowak (KO):

Ja tylko z pytaniem do Narodowego Funduszu. Proszę o odniesienie się do uwag, tak poważnych, związanych z monitorowaniem ze strony NIK.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Bardzo dziękuję. Może zacznę może od punktu pierwszego, czyli kwestii monitoringu Odry i umowy z Instytutem Rybactwa Śródlądowego. To jest duża umowa, na 250 000 tys. zł, która miała na celu sformułowanie całego systemu monitoringu Odry po katastrofie, która miała miejsce. I tak, zgodnie z tym co powiedzieli przedstawiciele NIK, umowa została zawarta z Narodowym Funduszem na podstawie porozumienia między ministrem klimatu i środowiska a ministrem rolnictwa i rozwoju wsi. W ramach tego porozumienia wskazane zostało, że to właśnie Instytut Rybactwa Śródlądowego, który stał się Państwowym Instytutem Badawczym, ma realizować ten monitoring, pomimo tego, że też inne instytucje, chociażby Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, ale również inne instytucje odpowiadały za szeroko pojęty monitoring środowiska. Ta umowa, jak powiedziałam, nie zakładała na moment jej podpisania przekazywania tego systemu innym instytucjom, co wydawałoby się dość naturalne, biorąc pod uwagę, że jak powiedziałam, inne instytucje również odpowiadają za szeroko pojęty monitoring środowiskowy.

Mamy dość duży problem, czy też wyzwanie, z realizacją tej umowy, biorąc pod uwagę zarówno skalę finansową, jak i efekty rzeczowe w postaci konkretnych punktów pomiarowych, które w ramach tej umowy miały zostać zrealizowane. Akurat teraz, równoległe do tej Komisji, odbywa się dyskusja z przedstawicielami Instytutu Rybactwa Śródlądowego w sprawie dalszej współpracy, natomiast chciałam potwierdzić – tak, ta umowa nie zakładała przekazania danych i przekazania tego systemu dalej po zrealizowaniu systemu monitoringu, a skala kwotowa, jak powiedziałam, jest bardzo duża – 250 000 tys. zł.

Odpowiadając na drugi temat, w kontekście zbilansowania czy finansowania programu „Czyste powietrze” – tak, w momencie, kiedy przyszedłam do Narodowego Funduszu, ten bilans całościowy, czyli analiza finansowa, jeśli chodzi o całościowy budżet programu „Czyste powietrze”, który w samym programie został wskazany na 103 000 000 tys. zł, nie był pokryty, jeśli chodzi o źródła finansowania. Zakładaliśmy, jeśli chodzi o KPO, 13 800 000 tys. zł i zgadzam się z tym, co przed chwilą powiedziała przedstawicielka Najwyższej Izby Kontroli, że te środki nie wpływały w takich sekwencjach czasowych, jak zakładaliśmy i jak składaliśmy też wnioski o zaliczki do PFR, co skutkowało zarówno zaległościami w stosunku do wojewódzkich funduszy, czyli Narodowy Fundusz – wojewódzkie fundusze, a w konsekwencji wojewódzkie fundusze do beneficjentów ostatecznych.

Na chwilę obecną udało nam się ten problem zniwelować. Obecnie zaległości, a w zasadzie może nie tyle zaległości, co mamy złożone 3 wnioski z wojewódzkich funduszy na kwotę 115 000 tys. zł, które będziemy w niedługim czasie realizować. Natomiast chciałabym bardzo mocno podkreślić, że również podpisaliśmy umowę na finansowanie tego programu z programu FEnIKS, czyli z programów unijnych w ramach polityki spójności umowa na kwotę... właściwie umowy, bo to też są umowy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska, podpisane w kwietniu, na 6 400 000 tys. zł do wydatkowania środków przez beneficjentów końcowych. Czyli mówiąc wprost, mówimy w sumie o kwocie z KPO plus FEnIKS na poziomie ponad 20 000 000 tys. zł. Pracujemy w tym momencie bardzo intensywnie z Ministerstwem Klimatu i Środowiska nad planem finansowym tego programu, planem finansowym, czyli zbilansowaniem innych źródeł. Nie mówię tylko o KPO i FEnIKS-ie, ale mówię również na przykład o Społecznym Funduszu Klimatycznym, czy też Funduszu Modernizacyjnym, po to, żeby ten program miał stabilne i długoterminowe źródła finansowania.

I ostatnia rzecz, w kontekście kalkulacji i kwoty zaliczki 140 000 tys. zł. To jest umowa, która została zawarta z Policją i strażą pożarną w ramach Programu Ochrona Bioróżnorodności. W ramach tego programu i w ramach tej umowy zakupione zostały 2 śmigłowce Black Hawk, które miały być wykorzystywane do celów gaszenia pożarów. Jeden śmigłowiec został już wyprodukowany, drugi jest w trakcie produkcji. Mamy wątpliwość odnośnie do programu... tak jak powiedziałam, ochrony bioróżnorodności. Co do zasady, działania w ramach tego programu dedykowane były czynnej ochronie siedlisk, ochronie gatunków, natomiast taka umowa w ramach tego programu została zawarta i zostało również udzielone dofinansowanie dla takiej jednostki, jaką jest Policja. Została to przeprowadzona w ramach Programu Ochrona Bioróżnorodności, ale odnosiło się do tematyki gaszenia pożarów. Jak powiedziałam, mamy wątpliwość odnośnie do celowości tego wsparcia.

Jeśli chodzi o odsetki, bo jeszcze takie pytanie się pojawiło na końcu, to odsetki są związane na przykład z odsetkami z Funduszu Modernizacyjnego. My udzielamy... my jesteśmy również operatorem środków ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. W ramach współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym jesteśmy największym beneficjentem tego funduszu – w sumie to kwota ponad 60 000 000 tys. zł, i te odsetki, o których tutaj była mowa, to najprawdopodobniej, czy w dużej mierze, odsetki również z udzielonych pożyczek w ramach Funduszu Modernizacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Pan przewodniczący tytułem uzupełnienia.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, pani prezes... pani stwierdziła, zapisałem to sobie, że jest wątpliwość w wydatkowaniu. I co z tego? Co o tej wątpliwości pani nam jeszcze powie? Kierowaliście jakieś kontrolne działania, gdzieś tam, w tym zakresie? Co należy zrozumieć przez to stwierdzenie, o którym pani mówiła, że państwo macie wątpliwości w kwestii prawidłowego wydatkowania tych środków, czy to było celowe, czy nie?

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Celowość, panie pośle. Powiedziałam „celowość”.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Tak, celowość.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Prowadzimy w tym momencie nasze analizy i audyty wewnętrzne, które mają doprowadzić do jednoznacznego stwierdzenia, czy doszło do naruszenia prawa, czy też nie. W tym momencie te działania są prowadzone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan poseł? Bardzo proszę.

Poseł Adam Dziędzic (PSL-TD):

Ja bym jeszcze skorzystał... to znaczy nie chciałbym być tak męczący, ale rozumiem i tak zapytam, że państwo pół żartem, pół serio stwierdzili, że występują specyfikacje tego typu helikopterów, jeśli chodzi o tę bioróżnorodność i gaszenie pożarów. Rozumiem, że ta specyfikacja przewidywała produkcję tego typu maszyn. Pani prezes, temat wygląda w ten sposób, że my mówimy dzisiaj o horrendalnych środkach finansowych. To, co ja tutaj czytam, to jest po prostu policzek i kpina, bo jak można podpisywać tego typu zadania na zakup śmigłowców transportowych i mówić tutaj przed Komisją takie herezje. W mojej ocenie to są jakieś herezje. Rozumiem, że w tym momencie państwo to potwierdzają, że tego typu śmigłowce rzeczywiście będą miały znaczący wpływ na bioróżnorodność i te środki były wydatkowane w sposób zasadny. Ja pomijam, gdzie one dotarły i w jaki sposób, tylko chodzi mi o to, czy były to wydatki zgodne z prawem? To przecież... To jest rzecz dla mnie niebywała. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

To jest pytanie o to, czy rzeczywiście te śmigłowce miały być przystosowane do gaszenia pożarów, bo mamy wielkie susze i mamy wielkie problemy z pożarami. Jeżeli one miałyby służyć właśnie ratowaniu przyrody, to chyba wydaje się, że jeżeli byłyby przystosowane do tych celów, to we wszystkich krajach takie śmigłowce są wykorzystywane do gaszenia pożarów. To jest pytanie o to, czy one były wyspecjalizowane do realizacji tych celów?

Widzę, że zgłaszają się jeszcze posłowie. Bardzo proszę, pan poseł Zubowski.

Poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Już teraz, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Tak, proszę bardzo.

Poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, proszę tylko o chwilę uwagi: „17 maja 2024 – policyjny śmigłowiec Black Hawk w akcji gaszenia pożaru lasu. Policyjny śmigłowiec S-70 Black Hawk dziś po południu został najpierw zadysponowany do gaszenia pożaru w gminie Łopuszno w województwie świętokrzyskim, a następnie z uwagi na pojawienie się nowych pożarów przekierowany w okolice Hajnówki w województwie podlaskim. Policyjni lotnicy i strażacy z Jednostki Ratownictwa Gaśniczego nr 7 miasta stołecznego Warszawy wykorzystali do działań specjalny zbiornik na wodę, tzw. babi pakiet”. Zrzucano wówczas ponad 33 tony wody. To jest materiał, chyba pan minister Kierwiński był wtedy jeszcze ministrem w maju, z tego co pamiętam, panie przewodniczący, pokazujący, jak ten Black Hawk faktycznie jest wykorzystywany do tego, żeby gasić pożary.

Mało tego, żeby nie czytać państwu dalej, jeszcze tylko jeden fragment: „W akcji gaśniczej wykorzystano policyjny śmigłowiec S-70 Black Hawk, który już nie raz podczas wspólnych akcji policyjni lotnicy i strażacy gasili pożary zarówno w kraju, przykład w Biebrzańskim Parku Narodowym...” – zakładam, że Biebrzański Park Narodowy, panie przewodniczący, to jest ta kwestia ochrony bioróżnorodności – „...czy na Mazowszu, jak i poza granicami, na południu Turcji czy w parku Narodowym Czeska Szwajcaria”. To tylko taki wtręt do tego, czy faktycznie ten śmigłowiec jest do takich celów wykorzystywany. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Jeszcze widziałem pani zgłoszenie. Bardzo proszę o przedstawienie się, żebyśmy mieli to do protokołu.

P.o. wicedyrektor Departamentu Środowiska NIK Agnieszka Kołakowska:

Agnieszka Kołakowska, pełniąca obowiązki wicedyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo.

P.o. wicedyrektor Departamentu Środowiska NIK Agnieszka Kołakowska:

Chciałam powiedzieć, że sprawa śmigłowców dla Policji była już przedmiotem naszych ustaleń przy ubiegłorocznej kontroli wykonania budżetu państwa za 2022 r., bo roku poprzednim została wypłacona pierwsza zaliczkę w wysokości 35 000 tys. zł na budowę tych śmigłowców. Najwyższa Izba Kontroli kwestionowała to, że zadania Policji nie wpisywały się w cele Programu Priorytetowego Ochrona i Przywracanie Bioróżnorodności Biologicznej i Krajobrazowej, Ochrona Obszarów i Gatunków Cennych Przyrodniczo. NIK nie kwestionuje potrzeby zakupu dla Policji śmigłowców, natomiast niekoniecznie to musi się odbywać ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ponieważ nic w tym zakresie się nie zadziało, w 2023 r. została wypłacona kolejna zaliczka, i jeszcze ostatnia transza tej kwoty 350 000 tys. zł jest przewidziana na rok 2024, tj. 175 000 tys. zł. To tyle w kwestii śmigłowców, natomiast jeżeli chodzi jeszcze o... wracając do Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”, to też zwróciliśmy na to uwagę, że pomimo tych problemów ze sfinansowaniem wszystkich

zobowiązań wynikających z pozytywnego rozpatrzenia ponad 4 tys. wniosków i braku środków, nie zostały podjęte żadne działania w celu sprzedaży obligacji, które w 2022 r., za zgodą Ministra Klimatu i Środowiska, otrzymał Narodowy Fundusz z założeniem, że środki z tych obligacji miały właśnie wspierać m.in. finansowanie programu „Czyste powietrze”. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę bardzo, pani prezes.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stepniak:

Ad vocem do tego, co zostało powiedziane. Dlatego też, biorąc pod uwagę tę kwestię celowości, ale celowości finansowania zakupu śmigłowców, zakupów Black Hawk’ów ze środków Narodowego Funduszu, prowadzimy naszą wewnętrzną analizę i wewnętrzne audyty, czy ten wydatek, po pierwsze, był zgodny z prawem, a po drugie, czy był celowy do sfinansowania ze środków Narodowego Funduszu. Nie wskazujemy i jakby nie kwestionujemy celowości samego zakupu, czy też potrzeby, jeśli chodzi o tego typu działania, natomiast mamy dużą wątpliwość, czy ten wydatek powinien być finansowany z Programu Ochrona Bioróżnorodności.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

No to chyba tyle, ale jeszcze bardzo proszę, pan poseł Janusz Kowalski.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Korzystając oczywiście z obecności urzędników Najwyższej Izby Kontroli i odnosząc się również do kompetencji pani prezes, które oceniam bardzo nisko, w zasadzie zerowe są to kompetencje ze względu właśnie m.in....

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle, o troszkę...

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Ale jeżeli mogę... Informuję dla celów procesowych szanownych funkcjonariuszy Najwyższej Izby Kontroli, że absolutnie konieczne jest zbadanie działalności pani prezes, która doprowadzi do tego, że gigantyczne setki milionów złotych z Programu „Czyste powietrze” w tym roku zostaną wytransferowane na zakup szmelcu, chińskich pomp ciepła. Dziękuję panu Krzysztofowi Mulawie za wsparcie również polskich firm, i jeżeli pani mówi o jakichkolwiek audytach, to proszę najpierw sobie zrobić audyt własnych decyzji, bo to, że doprowadziliście do przyjęcia niemieckiego znaku Qmar, który uderza w cały polski biznes... I pan, panie ministrze, za to będzie odpowiadał. I procesowo informuję państwa, funkcjonariuszy Najwyższej Izby Kontroli, że tu trzeba przeprowadzić pilną kontrolę, bo to jest skandal lobbystyczny na miarę afery wiatrakowej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Oczywiście trzeba kontrolować, ale mam do państwa prośbę, żebyśmy się nawzajem personalnie nie obrażali. Bardzo przepraszamy, aczkolwiek rzeczywiście jest to bardzo bulwersujące.

Czy jeszcze pan poseł Mulawa? Bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Jeśli można w tym miejscu. Ja rzeczywiście chcę przytrzymać się tego tematu i może w takim gronie, ale nadal czekam, pani prezes, na analizę, na podstawie której pani organizacja podjęła decyzję co do zmiany uzgodnionej wcześniej decyzji z grudnia i wprowadzenia nowych zasad. Pani prezes powiedziała, że taka analiza została przeprowadzona, ale z drugiej strony każe pani czekać na tę analizę 2 tygodnie, tak że zastanawiam się, czy ta analiza rzeczywiście istnieje, skoro muszę na nią czekać 2 tygodnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proponuję, żebyśmy nie dyskutowali na ten temat.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Minister Motyka robił spotkania na ten temat.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Tak, tak. Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę. Proponuję, żebyśmy jednak przyjęli, mimo pewnych uwag, pozytywną opinię do tej części.

Posel Adam Dziedzic (PSL-TD):

Proszę o głosowanie. Mam inne zdanie w tej materii.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czyli pan poseł jest przeciw przyjęciu pozytywnej opinii?

Posel Adam Dziedzic (PSL-TD):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dobrze, to w takim razie będziemy głosować. Czy wszyscy są zalogowani? Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem tej części budżetowej? Słucham?

...Bez przesady, to są drobne uszczerbki. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy oddali głos? Bardzo proszę o podanie wyniku.

Za 11, przeciw 2 osoby, nie widzę ile... 5 się wstrzymało. W związku z tym opinia Komisji jest pozytywna, choć z uwagami do tej części dotyczącej wydatków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Dziękuję bardzo. Stwierdzam pozytywną opinię na temat tych części budżetowych.

Szanowni państwo, pan minister Robert Kropiwnicki poprosił, żeby część budżetowa Aktywa państwowe została rozpatrzona teraz. Przychylamy się do tego wniosku i bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie wykonania budżetu w części 55 – Aktywa państwowe.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Robert Kropiwnicki:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękuję bardzo za uwzględnienie tego wniosku, to się niestety wiąże z kolejnymi obowiązkami, które jeszcze mam w ministerstwie. Szanowni państwo, przystąpię do zreferowania części 55, która dotyczy aktywów państwowych. Dochody w tej części zostały zrealizowane w wysokości 2 989 000 tys. zł, a głównym źródłem dochodów były wpływy z tytułu dywidend w spółkach Skarbu Państwa. Łącznie dywidend wpłaconych w roku 2023 było 4 125 000 tys. zł, z tego kwotę 1 252 000 tys. zł przekazano na Fundusz Inwestycji Kapitałowych, natomiast kwota 2 922 000 tys. zł stanowiła środki przekazane na Centralny Rachunek Dochodów w części 55 – Aktywa państwowe. Pozostała kwota, 6999 tys. zł, pochodziła z innych dochodów, głównie z mienia polikwidacyjnego, z tytułu najmu powierzchni oraz opłat od kandydatów na członków rad nadzorczych, i to była kwota 548 tys. zł.

Jeżeli chodzi o stronę wydatkową w części 55, to wydatki zostały zrealizowane w kwocie 85 000 tys. zł. Plan po zmianach wynosił 98 000 tys. zł, czyli wykonanie wyszło na poziomie 87%. W trakcie roku budżetowego prowadzona była realizacja budżetu z wykorzystaniem instrumentów wynikających z ustawy o finansach publicznych, i wydatki zostały przeznaczone w największej pozycji na wynagrodzenia, koszty administracyjne i techniczne oraz koszt obsługi merytorycznej ministra to jest 83 000 tys. zł, pomoc techniczna dla funduszy europejskich to jest 1800 tys. zł, a jeżeli chodzi o wynagrodzenia, o których wcześniej wspomniałem, to wydatkowano na nie łącznie 44 000 tys. zł, z czego na wynagrodzenia członków korpusu Służby Cywilnej 37 848 tys. zł, a dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń 5640 tys. zł, z tego dla osób kierujących ministerstwem 1131 tys. zł. To jest właściwie w takim skrócie...

Jeżeli chodzi o dywidendy, to mogę przekazać, które firmy wpłaciły najwięcej, przy czym proszę pamiętać, że z tego część, 30%, trafia właśnie na Fundusz Inwestycji Kapitałowych, a 70% jako dochód państwa. I tak: ORLEN wpłacił 2 230 000 tys. zł, PZU – 495 000 tys. zł, Totalizator Sportowy – 78 000 tys. zł, KGHM – 44 000 tys. zł, Giełda Papierów Wartościowych – 27 000 tys. zł. To tyle, jeżeli chodzi o zasadnicze informacje. Jeśli będziecie państwo mieli jakieś dodatkowe pytania, to chętnie odpowiem. Dziękuję państwu bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo i proszę o przedstawienie opinii Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 55 – Aktywa państwowe. Prawdłowo były realizowane dochody budżetu państwa, których głównym źródłem były dywidendy od spółek. W wyniku kontroli próby wydatków, to było 16,5% wydatków ogółem, stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w obowiązujących przepisach, przede wszystkim w ustawie o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych, jednak Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła jedną nieprawidłowość. Chodziło o nierzetelne działania przy zakupie usług na kwotę powyżej 1500 tys. zł. Konkretnie chodziło o to, że bez planu, bez ustalenia celów, na jakie przeznacza się środki na kampanie reklamowe, bez mierników rezultatu i oceny efektów, które mają być osiągnięte, wydatkowano tę kwotę. Co więcej, w ministerstwie nie było procedur dotyczących zakupu usług powyżej kwoty 130 tys. zł, jeżeli nie obowiązywała ustawa o zamówieniach publicznych, Prawo zamówień publicznych. W związku z tym oczywiście NIK sformułowała wnioski pokontrolne dotyczące tej kwestii.

NIK pozytywnie zaopiniowała sporządzone przez ministerstwo sprawozdania budżetowe, tak więc ogółem uznaliśmy, że ministerstwu należy się ocena pozytywna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz bardzo proszę o opinię pana posła Krzysztofa Mulawę.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Dziękuję, panie przewodniczący. Zasadniczo pan minister przedstawił te kwestie, które chciałem poruszyć. Tylko może w związku z wysokością aktywów państwowych na poziomie prawie 3 000 000 tys. zł chcę powiedzieć, jak wyglądał podział. Dochody zaplanowano w następujących działach: 750 i 756. Dział 750 to jest Administracja publiczna i to były dochody stanowiące wpłaty z opłat egzaminacyjnych dla kandydatów na członków organów nadzorczych, wpływy z najmu i dzierżawy. Jednakże stanowi to zaledwie 0,2% wszystkich dochodów budżetowych, a pozostałość 99,8% to są dywidendy, o których pan minister mówił. Tutaj należy zwrócić uwagę, że według tego zaktualizowanego budżetu na dywidendy mieliśmy brak w realizacji na poziomie ponad 10%, czyli zostało zrealizowane 89,34% budżetu, jednakowoż znów to był wzrost o 180% w stosunku do roku 2022, ale trzymając się roku 2023 widać, że prawdopodobnie może to wynikać z tego, iż jest to dywidenda z mniejszej niż zakładano efektywności funkcjonowania spółek, które wcześniej pan minister był łaskawy wymienić. Wnioskuje o przyjęcie tego budżetu.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji nad tym punktem? Nie widzę. Proponuję pozytywne zaopiniowanie tej części budżetowej. Nie widzę sprzeciwu, bardzo dziękuję. Część budżetową 55 zaopiniowaliśmy pozytywnie.

Dziękuję, panie ministrze, już chyba jest pan zwolniony z dalszej części Komisji.

Szanowni państwo, w tej chwili przejdziemy do części dotyczącej Wyższego Urzędu Górniczego, ponieważ, tak jak już mówiłem, państwo przyjeżdżają z daleka i żeby mogli wrócić przed późną nocą, to teraz bardzo proszę prezesa Wyższego Urzędu Górniczego pana Piotra Litwę o przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2023. Proszę, panie prezesie.

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wykonanie budżetu Wyższego Urzędu Górniczego za 2023 r. przedstawia się w następujący sposób. Wykonanie dochodów wyniosło 612 tys. zł, co oznacza, że zostały wykonane w 94,2% w stosunku do planu, a niewykonanie przez Wyższy Urząd Górniczych dochodów budżetowych w 2023 r. było spowodowane przede wszystkim brakiem zainteresowania ze strony kandydatów ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego,

ponieważ ta część dochodów stanowi znamienitą większość dochodów ogółem WUG. Konkretnie rzecz biorąc na kwotę, o której wspomniałem, 612 tys. zł, złożyły się wpływy z opłat egzaminacyjnych w kwocie 409 tys. zł, ze sprzedaży wydawnictwa „Bezpieczeństwo pracy i ochrona środowiska w górnictwie” w kwocie 48 tys. zł, opłat czynszowych w kwocie 74 tys. zł oraz pozostałych dochodów w kwocie 81 tys. zł.

Po stronie wydatków – wydatki zapisane w ustawie budżetowej wyniosły 76 312 tys. zł. W wyniku zmian plan wydatków wzrósł, po kolejnych zmianach, do kwoty 77 720 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło 77 557 tys. zł, czyli 99,8% w stosunku do planu po zmianach. Na wydatki składały się wydatki w 3 grupach. Pierwsza grupa to symboliczna kwota 282 tys. zł – świadczenia na rzecz osób fizycznych, i to jest raptem 0,4% poniesionych wszystkich wydatków. Druga grupa to są wydatki bieżące w kwocie 75 806 tys. zł, tj. 97,7% poniesionych wszystkich wydatków, i na tę kwotę składają się wynagrodzenia i pochodne od tych wynagrodzeń oraz pozostałe wydatki związane z bieżącą działalnością urzędu i podległych jednostek. Mam tutaj na myśli przede wszystkim takie pozycje jak opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe, zakupy energii elektrycznej, zakup usług remontowych, materiałów, wyposażenia etc. Trzecia grupa to wydatki majątkowe, również można powiedzieć w symbolicznej kwocie, bo raptem 1469 tys. zł, co stanowi 1,9% poniesionych wydatków. Te wydatki dotyczyły przede wszystkim zakupów inwestycyjnych w wysokości 385 tys. zł związanych z zakupem sprzętu pomiarowego, komputerowego, oprogramowania oraz samochodów służbowych, a także wydatki inwestycyjne związane z bieżącymi potrzebami urzędu, typu ogrodzenie budynków biurowych, modernizacja infrastruktury sieciowej itp.

Zatrudnienie i wynagrodzenia w urzędach górniczych. W 2023 r. na wynagrodzenia wydatkowano 52 409 tys. zł, a etatów było, jeśli chodzi o przeciętne zatrudnienie w 2023 r., 438, w tym stanowiska kierownicze. Dziękuję wszystkim za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę teraz o opinię przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Ze względu na przyjęte kryteria programowania kontroli wykonania budżetu państwa WUG nie był objęty w tym roku kontrolą, tak więc NIK nie wyraża opinii.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. W takim razie teraz koreferat pana posła Gadowskiego, bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Ja w jednym zdaniu skwituję – bardzo dobrze zrealizowany budżet, Najwyższa Izba Kontroli to potwierdza, zresztą mniej więcej mamy do czynienia z taką samą realizacją budżetu co roku. Problem polega na tym, że nie ma pracowników, bo płace są bardzo słabe, i w związku z tym nie mamy ludzi, którzy by mogli w górnictwie sprawować nadzór. Z pełną świadomością przyjmujemy to do wiadomości. Oczywiście środki w dochodach nie stanowią wielkiej kwoty i zależą w większości od osób, które przystępują do egzaminów. Proponuję przyjąć sprawozdanie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. W takim razie, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że pozytywnie zaopiniowaliśmy część 60. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że zaopiniowaliśmy pozytywnie sprawozdanie Wyższego Urzędu Górniczego.

Przechodzimy do następnego punktu, a w zasadzie wracamy do części 48 – Gospodarka złożami kopalin. Tutaj, z tego co wiem, pani minister upoważniła panią dyrektora.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Przemysłu Emilia Zamojska:

Tak, panie przewodniczący. Emilia Zamojska, dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów, Ministerstwo Przemysłu.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę o przedstawienie sprawozdania.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MP Emilia Zamojska:

Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, Wysoka Komisjo, pokrótce chciałabym przedstawić najważniejsze informacje dotyczące wykonania budżetu w części 48, której dysponentem był minister aktywów państwowych, a następnie, od grudnia, minister przemysłu. Omówię poniesione wydatki, w tym w ramach dotacji podmiotowych i celowych, prezentując przy tym zrealizowane zadania oraz dochody, jakie zostały uzyskane w ubiegłym roku.

W części 48 zrealizowano dochody budżetowe w wysokości 126 370 tys. zł, w szczególności z tytułu zwrotu środków przez podmioty realizujące program reformy górnictwa węgla kamiennego. Głównym źródłem dochodów budżetowych były wpływy z tytułu odsetek oraz zwrotów środków wynikających z rozliczeń dotacji za lata ubiegłe, uzyskanych przez podmioty górnicze. Najwyższą kwotę w pozycji dochodów stanowi zwrot przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń SA z tytułu rocznej korekty podatku VAT w łącznej kwocie 125 741 tys. zł, którą spółka otrzymała w wyniku złożonych korekt deklaracji VAT za lata 2018-2022.

Wydatki w części 48 – Gospodarka złożami kopalin zostały zrealizowane w wysokości 1 772 853 tys. zł. W ustawie budżetowej w tej części zabezpieczone zostały środki w wysokości 1 799 534 tys. zł. Plan po zmianach był równy ustawie budżetowej, a wykonanie wyniosło ponad 98%. Główne zadania realizowane w tej części związane były z górnictwem węgla kamiennego i zaangażowały kwotę 1 631 769 tys. zł. W ramach tej kwoty na dotacje podmiotowe przeznaczone środki w wysokości 204 691 tys. zł, z czego 5187 tys. zł otrzymało Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu na pokrycie kosztów sprawowania ogólnego zarządu związanych z realizacją zadań w zakresie zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części zakładu górniczego KWK Guido oraz zakładu górniczego KWK Królowa Luiza. 199 504 tys. zł otrzymała Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA – środki przeznaczono na sfinansowanie kosztów administracyjno-gospodarczych. Środki w formie dotacji celowej w wysokości 950 861 tys. zł zostały przeznaczone dla samorządowej instytucji kultury, czyli Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu na finansowanie zadań w zakresie zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części zakładu górniczego Kopalni Węgla Guido oraz zakładu górniczego Kopalnia Węgla Kamiennego Królowa Luiza w kwocie 13 657 tys. zł, a także dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA na zadania restrukturyzacyjne w sektorze górnictwa węgla kamiennego w kwocie 930 258 tys. zł. Na monitoring i wykonywanie czynności związanych z funkcjonowaniem górnictwa węgla kamiennego przez Agencję Rozwoju Przemysłu SA Oddział w Katowicach wydatkowano kwotę 6946 tys. zł.

W 2023 r. zrealizowano wydatki majątkowe w kwocie 476 217 tys. zł z przeznaczeniem na zakup i objęcie akcji i udziałów spółek z udziałem Skarbu Państwa. Wydatki w ramach części 48 zostały poniesione również na kontynuację procesu likwidacji niezabytkowych części Zakładu Górniczego Wieliczka i Bochnia oraz utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie części zabytkowych kopalń soli. Łącznie przeznaczono na ten cel 107 956 tys. zł, z czego Wieliczka otrzymała 83 482 tys. zł, a Bochnia 24 474 tys. zł. Sfinansowano również koszty ogólnoadministracyjne oraz ogólnogospodarcze SRK związane z realizacją zadań w zakresie działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji byłych Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały”. Wydatki na ten cel zrealizowano w kwocie 1566 tys. zł. Finansowano także prace związane z odwodnieniem wyrobisk po zlikwidowanych kopalniach rud cynku i ołowiu w celu ochrony przed zalaniem wodami z tych wyrobisk miejscowości w obszarze tzw. Niecki Bytomskiej. Na ten cel przeznaczono 20 810 tys. zł. Finansowano również działania rekultywacyjne w górnictwie siarki realizowane przez Kopalnię Siarki Machów SA w Tarnobrzegu. To przedsięwzięcie pochłonęło 4990 tys. zł. Monitoring procesów likwidacji górnictwa niewęglowego prowadzony przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. – były to środki dotacji celowej w wysokości 300 tys. zł. Pokryto również koszty administracyjne i techniczne oraz koszty obsługi merytorycznej ministra. Na ten cel przeznaczono 4981 tys. zł. Przeprowadzono także badania statystyczne za kwotę 460 tys. zł. W 2023 r. wykonane specjalistyczne badania w przemyśle koksowniczym oraz w przemyśle węgla kamiennego i brunatnego. Program pozamilitarnych przygotowań obronnych, który również był realizowany w 2023 r., pochłonął środki

w wysokości 21 tys. zł, z czego sfinansowano podróże służbowe w związku z kontrolą wykonywania zadań obronnych przez przedsiębiorców.

W zakresie wynagrodzeń pracowników finansowanych z części 48 przeznaczono 3394 tys. zł. Wynagrodzenia osobowe oraz dodatkowe wynagrodzenia roczne dla członków korpusu Służby Cywilnej wyniosły 2944 tys. zł, dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń 246 tys. zł, a dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe 204 tys. zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę teraz o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Ponieważ nie stwierdziliśmy żadnych nieprawidłowości, w związku z tym krótko tylko podsumuję, że ocena była pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz bardzo proszę o koreferat, pan poseł Krzysztof Gadowski.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Po tak wyczerpującej i dokładnej analizie tego budżetu, którą zaprezentowała nam pani dyrektor, i krótkim, bardzo syntetycznym, ale jakże ważnym sformułowaniu, że wszystko zostało sprawnie przeprowadzone, pozostaje mi poprzeć sprawozdanie i przyjąć ten dokument w przedstawionej wersji.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że zaopiniowaliśmy pozytywnie część 48. Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję państwu za przedstawienie informacji w tej części.

W związku z tym, że pan poseł Krzysztof Tchórzewski ma inną komisję i prosił, żebyśmy teraz przedstawili kwestie dotyczące Państwowej Agencji Atomistyki, czyli część 68, w takim razie bardzo proszę o przedstawienie informacji dotyczących tej części budżetowej.

Bardzo proszę, pani Katarzyna Monika Krzywda, a paniom bardzo dziękujemy za wcześniejsze przedstawienie informacji.

Dyrektor generalny Państwowej Agencji Atomistyki Katarzyna Monika Krzywda:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, prezes Państwowej Agencji Atomistyki w 2023 r. realizował zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju. W ubiegłym roku zrealizowane dochody budżetowe wyniosły 554 tys. zł, co stanowiło 189,7% dochodów planowanych w ustawie budżetowej. Z tych dochodów 425 tys. zł to były dochody z tytułu opłat za egzaminy niezbędne do uzyskania uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej. Pozostałe dochody to były dochody z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych.

Jeśli chodzi o zrealizowane wydatki budżetowe, to wyniosły one 50 582 tys. zł, z czego 50 326 tys. zł to wydatki budżetu państwa, natomiast środki w kwocie 256 tys. zł to wydatki z budżetu środków europejskich. 25 395 tys. zł zostało wydatkowanych w części 68 w dziale 750 budżetu państwa i były to wydatki związane przede wszystkim z bieżącą działalnością prezesa Państwowej Agencji Atomistyki a pokrycie kosztów oceny sytuacji radiacyjnej kraju, wykonywanie zadań Centrum Awaryjnego i Punktu Kontaktowego, wynagrodzenia z pochodnymi, najem powierzchni, zakup materiałów. Wydatki majątkowe wyniosły w tej części budżetowej 1711 tys. zł, z tego 156 tys. to były wydatki z budżetu środków europejskich. 49,6% wydatków to były wydatki zrealizowane w ramach Programu Wieloletniego, Programu Polskiej Energetyki Jądrowej, na które Prezes Państwowej Agencji Atomistyki wydatkował 25 075 tys. zł i były to wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe. Wydatki majątkowe w tej części stanowiły 9390 tys. zł

i zostały przede wszystkim poniesione w związku z zakupem ruchomego laboratorium radiometrycznego, a także na zakup specjalistycznego sprzętu informatycznego, zakup klastra obliczeniowego na potrzeby realizacji programu wieloletniego i utworzenie Centrum Awaryjnego wspomagającego Krajowy Punkt Kontaktowy.

Jeśli chodzi o przeciętne zatrudnienie w 2023 r., to wynosiło ono 129 etatów, a środki wydatkowane na cel wynagrodzeń to 22 076 tys. zł.

Zwracam się z uprzejmą prośbą do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w ubiegłym roku przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Nie wypowiadamy się ze względu na to, że nie przeprowadzaliśmy kontroli w tym roku w PAA.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

W takim razie dziękuję i teraz poproszę o zabranie głosu pana posła Krzysztofa Tchórzewskiego.

Poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Po takiej dosyć wnikliwej analizie wykonania budżetu Państwowej Agencji Atomistyki chciałbym prosić Wysoką Komisję o to, żeby wydała pozytywną opinię o wykonaniu budżetu PAA. Szczególnie cieszy mnie realizacja tych wszystkich zadań związanych z rozwojem energetyki jądrowej. Tak naprawdę, praktycznie rzecz biorąc, idzie ku temu, żeby Państwowa Agencja Atomistyki była pierwszą instytucją, która jest w pełni przygotowana do tego, żeby w Polsce mogła być wdrożona energetyka jądrowa i to bardzo cieszy, i tego gratuluję, tak że, panie przewodniczący, Agencja w pełni zasługuje na opinię pozytywną za ubiegły rok.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Tak też słyszałem, że współpraca pomiędzy spółkami, które planują budowę elektrowni jądrowych, a Państwową Agencją Atomistyki przebiega w sposób bardzo pozytywny. Bardzo za to dziękujemy.

Zapytam, czy są głosy w dyskusji? Nie widzę. W związku z tym proponuję, żeby pozytywnie zaopiniować część budżetową 68 – Państwową Agencję Atomistyki. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 68. Bardzo państwu dziękuję za przedstawienie sprawozdania i przechodzimy do kolejnej części budżetowej.

Teraz mamy chyba część 74, bo szliśmy nie po kolei, czyli Prokuratoria Generalna... A nie, przepraszam, jeszcze musimy wrócić do części 50 – Urząd Regulacji Energetyki. Proszę pana Rafała Gawina, prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o przedstawienie informacji odnośnie wykonania budżetu w części 50.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Rafał Gawin:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, chciałbym pokrótce przedstawić informację na temat wykonania budżetu URE za 2023 r. W ustawie budżetowej na 2023 r. w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki dochody zostały zaplanowane w wysokości 178 000 tys. zł.

Dochody URE w 2023 r. zostały zaplanowane według następujących tytułów: 170 000 tys. zł to wpływy z tytułu opłat za koncesję, 4000 tys. zł to wpływy z tytułu kar nakładanych przez Prezesa URE, 150 tys. zł to wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych, 350 tys. zł to wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat opłat koncesyjnych i kar oraz 3500 tys. zł to wpływy z pozostałych odsetek. Dochody URE zostały wykonane w wysokości 274 241 tys. zł, tj. 154,1% planu na rok 2023. Dochody uzyskane przez Urząd w roku 2023 były wyższe o 35,1% od dochodów osiągniętych w roku 2022. W strukturze dochodów zrealizowanych 2023 r. przez URE największy udział miały

dochody z tytułu opłat za koncesję, czyli 86,7%, a w wartościach bezwzględnych było to 237 731 tys. zł. Wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa URE na koncesjonariuszy stanowiły 9,9%, tj. 27 121 tys. zł ogólnej kwoty dochodów. Pozostałe tytuły stanowiły łącznie 3,4% zrealizowanych dochodów ogółem.

Po stronie wydatków ustawa budżetowa na rok 2023, z uwzględnieniem nowelizacji, przewidywała dla Urzędu Regulacji Energetyki środki finansowe na wydatki w wysokości 68 824 tys. zł. W trakcie roku budżet oraz został zwiększony o środki, które pochodziły z rezerw celowych, łącznie o kwotę 3407 tys. zł, i łącznie po zmianach budżet URE wyniósł 72 231 tys. zł. Jeżeli chodzi o wykonanie wydatków w 2023, to wyniosło ono od 71 106 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach.

W roku 2023 w URE wydatki na wynagrodzenia osobowe wyniosły 45 407 tys. zł, a na pochodne od wynagrodzeń 8394 tys. zł, co łącznie dało kwotę 53 801 tys. zł i stanowiło 75,7% podniesionych wydatków ogółem. Była to największa pozycja wydatków Urzędu w roku 2023, podobnie zresztą jak w latach poprzednich. Wykonanie planu w tym zakresie było na poziomie 98,7%. Natomiast największą pozycję pozostałych wydatków bieżących stanowiły wydatki związane z najmem pomieszczeń biurowych, tu przypomnę że Urząd funkcjonuje w centrali w Warszawie oraz w 8 oddziałach terenowych w Polsce. W 2023 r. wydatki z tego tytułu wyniosły 8353 tys. zł, tj. 11,8% wydatków ogółem. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi i czynsze to największe pozycje wydatków URE w 2023 r.

Na pozostałe wydatki bieżące składały się różne obligatoryjne wydatki, w tym odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, badania wstępne i okresowe, świadczenia na rzecz osób fizycznych, różne opłaty i składki, wpłaty na Pracownicze Programy Kapitałowe oraz PFRON, łącznie 1158 tys. zł, czyli 1,6% wydatków ogółem. Energia elektryczna oraz usługi telekomunikacyjne to koszt 681 tys. zł, tj. 1% wydatków ogółem. Składki do organizacji międzynarodowych 364 tys. zł, tj. 0,5% wydatków ogółem oraz podróże służbowe krajowe i zagraniczne – 173 tys. zł, i tj. 0,2% wydatków ogółem. Na inne wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia bezosobowe, szkolenia pracowników, zakup materiałów, zakup wyposażenia, zakup usług remontowych, zakup usług tłumaczenia, analiz, opinii, zakup usług pozostałych, m.in. informatycznych, porządkowych, pocztowych oraz koszty postępowania sądowego wydatkowano łącznie 5917 tys. zł, tj. 8,3% wydatków ogółem. Wydatki majątkowe w roku ubiegłym wyniosły 659 tys. zł i stanowiły 0,9% ogółu poniesionych wydatków. Plan wydatków majątkowych po zmianach został wykonany w 96,9%. Zakres rzeczowy tych wydatków inwestycyjnych obejmowała przede wszystkim zakupy z obszaru informatycznego – IT.

Jeżeli chodzi o zatrudnienie, to w 2023 r. w Urzędzie średnioroczne zatrudnienie, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-70, wyniosło 370 etatów. Przeciętne zatrudnienie w URE w roku 2023 w stosunku do roku 2022 wzrosło o 6 etatów. W 2023 r., podobnie jak w latach ubiegłych, występowały trudności w pozyskaniu nowych pracowników ze względu na stosunkowo niższe wynagrodzenia w URE niż w innych urzędach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w URE w roku 2023, zgodnie z sprawozdaniem Rb-70, wyniosło 9650 zł, a wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym 10 226 zł.

Uprzejmie proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu URE. Jeżeli pojawią się pytania, jestem oczywiście gotowy na nie odpowiedzieć. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o głos przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Nie kontrolowaliśmy URE, tak więc dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o zabranie głosu pana posła Tomasza Piotra Nowaka.

Poseł Tomasz Piotr Nowak (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, budżet URE ma takie dwie dynamiki: pierwsza dynamika to wzrost dochodów, i to bardzo duży wzrost dochodów wobec planu,

bowiem o 154%, ale także wzrost – i to są ciekawe rzeczy, które być może mówią o kondycji gospodarki, bo mówią o odsetkach od nieterminowych wpłat opłat koncesyjnych i kar pieniężnych, i to jest wzrost o 308%, a druga sprawa to kary pieniężne wyższe o 578%. To są dwa wskaźniki, które być może pokazują, że coś się dzieje w gospodarce, coś się dzieje właśnie z możliwościami regulowania tego typu zobowiązań. Opłaty koncesyjne są podstawowym dochodem, który ma URE, i to jest bardzo ładny wynik, który też jest wzrostowy, bowiem wobec planu zdecydowany wzrost nastąpił tutaj w całości. 274 000 tys. zł to jest przychód po stronie dochodowej, a zaplanowany był, tak jak mówiłem, zdecydowanie mniejszy, a zarazem druga dynamika to są wydatki, które nie osiągały 100% założonego planu, bowiem 98,4%, co świadczy o optymalizacji wydatkowania środków i o starannym przyglądaniu się wydatkowaniu pieniędzy, i to niewątpliwie jest cechą bardzo pozytywna. Tak więc wnioskuję przy tym pytaniu, być może, z czego wynikają te wzrosty i w karach, i w odsetkach, bo rozumiem, że wzrost dochodów trudno jest zaplanować w momencie, kiedy jesteśmy po czasie pandemicznym i kiedy my musimy przyspieszać z pewnymi rzeczami, i pewnie w gospodarce też ruszyło...

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

No tak, kary trudno zaplanować.

Posel Tomasz Piotr Nowak (KO):

Ale nie o karach mówię, ja mówię o koncesjach, o przyznanych koncesjach. Więc to jest... to zapewne z tego wynika, ale chciałbym zapytać jeszcze, akceptując cały plan i wnioskując o to podsumowanie, o ten budżet zadaniowy. Miernik ilości decyzji administracyjnych na osobę to jest miernik 114, a więc efektywny, ale jak się ma... bo powinniśmy zobaczyć tę efektywność, która jest na poziomie 114 na osobę, wobec kolejki, która jest w Urzędzie Regulacji Energetyki, osób czy firm oczekujących na decyzje administracyjne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Czy są jakieś głosy w dyskusji? Jeśli nie ma, to czy możemy prosić o odpowiedź na pytanie pana posła?

Prezes URE Rafał Gawin:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, może zacznę od tego pierwszego pytania dotyczącego wpływu z odsetek i w ogóle wzrostu przychodów. Po pierwsze, jeżeli chodzi o pozostałe odsetki, to są odsetki przede wszystkim wynikające z kaucji wpłacanych przez uczestników aukcji OZE. Stopy procentowe są wysokie, czy też były wysokie, więc to powoduje, że te odsetki od kaucji są też odpowiednio wyższe.

Jeżeli chodzi o kary, to tu pragnę nadmienić, że systematycznie, chyba w zasadzie od 2 lat, zmienia się prawo czy przepisy prawa, zgodnie z którymi kary nakładane przez Prezesa URE wpływają na konto Urzędu Regulacji Energetyki, a nie na konto odpowiednich urzędów skarbowych. Stąd ta pozycja zaczyna być istotna, a jej wcześniej nie było. To znaczy dlatego, że te wpływy z tytułu kar zaczynają być ujawniane na kontach, w części dotyczącej budżetu Urzędu Regulacji Energetyki, a nie odpowiednich urzędów skarbowych.

Jeżeli chodzi o drugie pytanie dotyczące kolejek, tak jak zrozumiałem, w związku z postępowaniami administracyjnymi, to pragnę nadmienić, co zresztą komunikujemy w kolejnych sprawozdaniach z działalności Prezesa URE, że liczba zadań, których nam przybywa, jest rzeczywiście bardzo duża. W zasadzie można powiedzieć, że jest to co najmniej kilkadziesiąt nowych zadań ustawowych co roku, licząc tylko ustawy krajowe. Nie wspominam oczywiście o prawie europejskim, szczególnie o rozporządzeniach, które obowiązują wprost. Stąd tych spraw rzeczywiście jest dużo, więc w niektórych obszarach faktycznie te kolejki są spore, ale wskaźnik dotyczący budżetu zadaniowego pokazuje też, że obciążenie jednostkowe jest odpowiednio wysokie. Bardzo dziękuję.

Posel Tomasz Piotr Nowak (KO):

Przepraszam, panie prezesie, w takim ta efektywność ile powinna wynosić? 200? Żeby zrealizować... po prostu ograniczyć te kolejki.

Prezes URE Rafał Gawin:

Panie przewodniczący, ja jestem zdania, że efektywność ma gdzieś swoje granice. Trudno oczekiwać, że liczba zadań, które są efektywnie realizowane przez konkretnego pracownika, jednego pracownika, może rosnąć w nieskończoność. To raczej... Takie kolejki, jeśli one się pojawiają przy takich wskaźnikach obciążenia pracowników, świadczą o tym, że raczej chyba trzeba byłoby pomyśleć o zwiększeniu zatrudnienia, a nie o wzroście efektywności. Zwiększanie tego wskaźnika czy oczekiwanie, żebyśmy zwiększali ten wskaźnik... Ja jestem dzisiaj skłonny powiedzieć, że jakość pracy byłaby po prostu gorsza.

Posel Tomasz Piotr Nowak (KO):

Jeśli można, panie przewodniczący...

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę.

Posel Tomasz Piotr Nowak (KO):

Czyli wniosek z tego jest taki, że macie za małe zatrudnienie w Urzędzie Regulacji Energetyki, bo rzeczywiście, jak patrzymy się na proces legislacyjny, to widać, że cały czas lawinowo przybywa wam zadań. Owszem widzę, że trochę został wzmocniony wasz budżet, w związku z pojawieniem się nowych ustaw, środkami finansowymi – pewnie niewystarczającymi – ale ten dylemat który, mamy z URE, tak naprawdę odkąd pamiętam, on jest. To znaczy ile kadencji jest, tak zawsze był problem, którego nie wyczytałem wprost z waszego sprawozdania, a nieraz wyczytywałem, że macie za mało etatów, żeby zrealizować zadania. Jeśli tak jest, że my mamy blokadę z powodów właśnie tego typu w sprawności przyznawania koncesji, to jest to bardzo niebezpieczne dla dynamiki procesu inwestycyjnego w Polsce.

Prezes URE Rafał Gawin:

Odpowiadając mogę powiedzieć, że my takie wnioski formułujemy w zasadzie w każdym sprawozdaniu, zarówno z działalności prezesa URE, ale także przy okazji omawiania zarówno wykonania budżetu, jak również projektu budżetu na kolejne lata.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Stanisław Lamczyk (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie prezesie, szanowni państwo, ja mam pytanie, o którym już rozmawiałem z panem prezesem, a mianowicie biogazownia produkuje właśnie energię elektryczną o wysokosprawnej kogeneracji i założmy, że trzeba złożyć sprawozdanie do firmy akredytującej i ten termin jest chyba do 15 marca. Jeśli firma się spóźniła, w tym przypadku, o którym rozmawialiśmy, panie prezesie, bo to jest taki system zero-jedynkowy, spóźniła się o 10 godzin i cała dopłata znika? To jest 600 tys. zł dla firmy, której być może grozi nawet upadłość. Czy według pana, panie prezesie, nie powinno być rozporządzenia, które by ten system zero-jedynkowy jakoś rozwiązało? Bo ta ustawa naprawdę nie jest dobra dla przedsiębiorcy i ona prawdopodobnie stawia także pod znakiem zapytania zaufanie do państwa. Dlatego chciałbym, żeby pan na tę kwestię odpowiedział.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes URE Rafał Gawin:

Ja nie mam dobrej odpowiedzi na to pytanie, panie pośle, ze względu na to, że jest to termin zawity, którego zasadniczo organ regulacyjny nie może przywrócić. On wynika z ustawy. To znaczy możemy tylko oceniać, czy pewne dokumenty wpłynęły w terminie, czy też nie. W przypadku, o którym pan poseł wspomniał, mówię o sprawozdaniu wykazującym, że produkcja energii nastąpiła w procesie wysokosprawnej kogeneracji, taką informację przekazujemy do zarządcy rozliczeń, który to zarządca rozliczeń albo wypłaca... bądź inaczej – oczekuje zwrotu, jak rozumiem, nienależnej pomocy

publicznej, ponieważ takiego sprawozdania nie było, i wówczas uznaje się, że ta produkcja energii elektrycznej nie została zrealizowana w procesie wysokosprawnej kogeneracji. Jak mówię, nie mam dobrej odpowiedzi na to pytanie ze względu na to, że terminy są zawsze i terminów należy przestrzegać.

Oczywiście każdy przypadek jest indywidualny i pewnie trzeba go tak oceniać, to znaczy czy były jakieś obiektywne przyczyny, które spowodowały, że ktoś nie złożył sprawozdania w terminie. Natomiast, tak jak mówię, gdybyśmy pewnie wprowadzili z drugiej strony rozwiązanie, które pozwalałoby przywracać ten termin, to równie dobrze można by powiedzieć, że przywracałoby się go w nieskończoność albo cały czas prowadziło postępowanie i oceniało, czy ktoś zawinił, nie zawinił, przyczynił się, czy przyczyna była obiektywna itd. To jest pewnie bardzo trudne i zawsze bardzo ocenne. Dlatego myślę, że termin, który jest wskazany w ustawie, jest i mogę jedynie powiedzieć, że patrząc na podmioty, które składają sprawozdanie i na przypadki przekroczenia terminu, to są to raczej jednostkowe przypadki, a nie wiele. Czyli to są raczej jednostkowe przypadki.

Posel Stanisław Lamczyk (KO):

Tylko tutaj w tym przypadku to jest 18 godzin i to jest niewiarygodne.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy pan poseł jeszcze dopytuje, czy...

Posel Stanisław Lamczyk (KO):

Nie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dobrze, to ja jeszcze zapytam, czy są inne głosy w dyskusji? Jeśli nie ma, to proponuję pozytywnie zaopiniować część budżetową 50. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że pozytywnie zaopiniowaliśmy tę część budżetową. Dziękuję bardzo, panie prezesie.

Przechodzimy do rozpatrzenia kolejnej części budżetowej – Prokuratoria Generalna RP. Proszę pana Marka Millera, wiceprezesa Prokuratorii Generalnej, o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu w części 74 – Prokuratoria Generalna oraz części 83 – Rezerwy celowe, w zakresie poz. nr 6. Bardzo proszę, panie prezesie.

Wiceprezes Prokuratorii Generalnej RP Marek Miller:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków w części 74 – Prokuratoria Generalna. Dochody zostały zaplanowane na 9576 tys. zł i zrealizowane prawie w 160%, tj. w wysokości prawie 15 000 tys. zł. Jeżeli chodzi o główne grupy dochodów, to są to opłaty i koszty procesowe – prawie 5000 tys. zł, jeżeli chodzi o plan, i realizacja – 7023 tys. zł. Druga główna grupa dochodów to innego rodzaju opłaty. Tutaj głównie chodzi o opłaty na rzecz Prokuratorii wnoszone przez państwowe osoby prawne za sporządzanie opinii i za prowadzenie postępowań. Plan był w okolicach 4500 tys. zł, realizacja na poziomie 6800 tys. zł. Mamy jeszcze do czynienia z wpływem w postaci odsetek – to jest prawie 1200 tys. zł. Skąd się wzięło to nadwykonanie na poziomie 160%? Ono wynika z faktu, po pierwsze, że dochody, które planujemy, mają charakter trudny do oszacowania, bo są niezależne od Prokuratorii Generalnej, ponieważ wiążą się one z tym, jak Skarb Państwa czy państwowe osoby prawne są pozywane, jak często i w jakiej wysokości, więc tego się nie da zaplanować. Poza tym część tych dochodów wiąże się z jedną ze spraw. To jest sprawa PL Holdings przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, którą udało się po wielu latach oddalić – roszczenia na ponad 750 000 tys. zł. Ta sprawa ostatecznie się zakończyła, co wiązało się z wypłatą kosztów zastępstwa procesowego, ale także odsetek.

Jeżeli chodzi o wydatki, to w roku 2023 były one na poziomie ponad 80 000 tys. zł, z czego 12 500 tys. zł to był wzrost wydatków w ciągu roku, który był finansowany następującymi rezerwami – tu powiem dokładnie, jeżeli państwo pozwolicie: z rezerwy celowej w części 83, poz. 6, to jest Rezerwa na sfinansowanie wypłaty nagród – kwota 4237 tys. zł. To wynika z faktu, że ustawa o Prokuratorii przewiduje, że część kontraktów zastępstwa procesowego, które są wygórowane w sprawach Skarbu Państwa, jest przeznaczona

na fundusz nagród i w tym celu jest utworzona szczególna rezerwa. Z rezerwy celowej w części 83, poz. 16, to jest Rezerwa na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa – kwota 3700 tys. zł. To jest wynik realizacji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego wynagrodzeń dla sędziów za rok 2023. Radcy Prokuraturii mają wynagrodzenia uzależnione od wynagrodzeń sędziów, stąd wykonanie tego orzeczenia dotyczyło również Prokuraturii Generalnej. Rezerwa celowa 83, poz. 44 – dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, kwota ok. 3300 tys. zł. Ta rezerwa została uruchomiona na wynagrodzenia kancelarii obcych w sprawach międzynarodowych. Z rezerwy celowej w części 83, poz. 73 – tu nieduża kwota, 37 tys. zł i dotyczy to Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. I wreszcie z rezerwy ogólnej 1173 tys. zł – wynagrodzenia mediatorów i arbitrów w sądzie polubownym przy Prokuraturii Generalnej. Potrzeba skorzystania z tej rezerwy wynikała z tego, że nastąpił dosyć gwałtowny rozrost naszego sądu przy Prokuraturii Generalnej i zwiększenie liczby spraw prowadzonych przez ten sąd.

Jeżeli chodzi o wydatki, to one zostały zrealizowane w wysokości ponad 78 000 tys. zł, czyli wykonanie jest na poziomie ponad 97%. Główne wydatki to oczywiście wynagrodzenia, koszty osobowe – 50 000 tys. zł, w tym pochodne 8000 tys. zł. Wydatki bieżące wyniosły 17 000 tys. zł, największe dwie grupy wydatków to czynsz najmu, ok. 3000 tys. zł, a także wydatki na usługi prawnicze, ok. 3300 tys. zł. Znaczącą grupą wydatków były jeszcze koszty obsługi informatycznej, opłaty za subskrypcje i opłaty za energię elektryczną. Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, to tu mamy niedużą kwotę w porównaniu do wszystkich wydatków – 1700 tys. zł, i te wydatki głównie wiążą się z subskrypcjami na programy informatyczne, a także z wyposażeniem sal konferencyjnych związanych z rozwojem sądu polubownego.

Dziękuję, szanowni panie i panowie posłowie, i proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję i proszę teraz o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

NIK nie kontrolowała Prokuraturii w tym roku.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz swoje stanowisko powinien przedstawić pan poseł Maciej Małecki, ale przekazał je mnie, bo w tej chwili ma inne obowiązki. Informuję państwa, że opinia na temat wykonania tej części budżetu jest pozytywna.

Czy są inne głosy w tej sprawie? Nie widzę. Proponuję przyjąć pozytywną opinię na temat wykonania budżetu w części 74 – Prokuratoria Generalna. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że pozytywnie zaopiniowaliśmy część 74.

Szanowni państwo, przechodzimy do części 85. Proszę panią Aleksandrę Szwemberg, dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów, o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu w tej części. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Aleksandra Szwemberg:

Wysoka Komisjo, szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, wykonanie dochodów budżetu państwa w części 85, w zakresie działu Górnictwo i kopalnictwo wyniosło 458 tys. zł. Dochody te były związane z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego i dotyczą wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Wydatki w tym dziale i w tej części zostały zrealizowane wyłącznie w budżecie wojewody śląskiego w wysokości 971 tys. zł i również były przeznaczone na realizację zadań z zakresu administracji rządowej przez samorządy powiatów oraz samorząd województwa na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Uprzejmie proszę o przyjęcie pozytywnej opinii w tej części i dziale. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w dochodach i wydatkach realizowanych przez wojewodów w tym dziale. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o zabranie głosu pana posła Janusza Kowalskiego.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, z wielką radością oczywiście podzielam stanowisko referującego z Najwyższej Izby Kontroli i rekomenduję przyjęcie pozytywnej opinii do wykonania budżetu w tym dziale.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę, zatem proponuję pozytywnie zaopiniować omawianą część budżetową. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że Komisja pozytywnie oceniła części 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu – 100. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 85.

Przechodzimy do części dotyczącej Funduszu Inwestycji Kapitałowych, państwowego funduszu celowego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. O przedstawienie wykonania budżetu w tej części proszę panią Edytę Szostak, dyrektor generalną Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Dyrektor generalny Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Edyta Szostak:

Dzień dobry. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałabym bardzo krótko przedstawić informacje o realizacji planu finansowego Funduszu Inwestycji Kapitałowych w 2023 r. Stan funduszu na początek 2023 r. wyniósł 2 120 079 tys. zł. Zaplanowane w planie finansowym przychody w wysokości 1 808 279 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie wyższej, bo 2 231 291 tys. zł. Przychody były wyższe niż zaplanowano z powodu wyższych niż oczekiwano, po pierwsze, wpływów z dywidend z akcji należących do Skarbu Państwa, po drugie, z wpłat z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, i po trzecie, z odsetek.

Natomiast jeżeli chodzi o koszty, to zostały one zaplanowane w roku 2023 na 1 950 201 tys. zł i zostały zrealizowane w 100%. Koszty zostały poniesione na objęcie i opłacenie akcji w spółkach: w Polskiej Grupie Zbrojeniowej SA dwukrotnie: raz w kwocie 600 000 tys. zł, drugi raz w kwocie 850 000 tys. zł, a także Funduszu Transformacji Województwa Śląskiego S.A. w kwocie 500 000 tys. zł. Stan funduszu na 31 grudnia 2023 r. wyniósł 2 401 370 tys. zł i stanowiły go wolne środki pieniężne przekazane w zarządzanie lub depozyt u ministra finansów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie planu finansowego funduszu. Dysponent prawidłowo realizował plan przychodów i kosztów, a wolne środki lokowano z zachowaniem przepisów dotyczących finansów publicznych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o zabranie głosu pana posła Janusza Kowalskiego.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Janusz Kowalski również pozytywnie ocenił wykonanie budżetu w tym dziale i rekomenduje pozytywną opinię Komisji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy w dyskusji ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę, zatem proponuję, żeby przyjąć pozytywną opinię w tej części i pozostanie nam jeszcze wskazanie posła sprawozdawcy. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że przyjęliśmy pozytywną

opinię na temat wykonania budżetu w części budżetowej dotyczącej państwowego funduszu celowego – Funduszu Inwestycji Kapitałowych.

Tym samym oceniliśmy pozytywnie wszystkie części budżetowe należące do naszej Komisji i jeszcze pozostała nam kwestia wyboru przedstawiciela Komisji, który przedstawi nasze stanowisko podczas posiedzenia Komisji Finansów Publicznych. Jest propozycja, żeby to sprawozdanie złożył pan poseł Janusz Kowalski. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Oczywiście, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy są inne kandydatury? Nie widzę. Czy ktoś jest przeciwny kandydaturze posła Kowalskiego? Nie widzę. Stwierdzam, że wobec niewniesienia sprzeciwu pan poseł Janusz Kowalski przedstawi Komisji Finansów stanowisko naszej Komisji podczas posiedzenia sprawozdawczego. Dziękuję bardzo, na tym samym zakończyliśmy punkt porządku dziennego dotyczący rozpatrzenia części budżetowych.

Przystępujemy do realizacji kolejnego punktu, to jest do przyjęcia planu pracy Komisji. Jeżeli chodzi o ten punkt, to jest propozycja, którą udało nam się w konsensusie zaproponować podczas pracy prezydium. Mam odczytać czy wystarczy, że państwo macie to na piśmie? Czy są uwagi do tego planu pracy? Oczywiście zawsze w trakcie kadencji można ten plan uzupełniać. Nie widzę uwag, zatem zapytam, czy jest sprzeciw wobec tego planu pracy? Nie ma. Ponieważ nie ma sprzeciwu, uważam że plan pracy został przyjęty.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy dzisiejszy porządek obrad. Bardzo państwu dziękuję za wytrwałość, nielicznym którzy dotrwali do końca. Zamykam posiedzenie Komisji i do zobaczenia jutro. Dziękuję bardzo.